

bragt sit Arbejde saa betids, at Loven kan blive færdigbehandlet, inden denne Rigsdagssamling slutter.

Dahl: Det foreliggende Lovforslag om Lønninger til Folkeskolens Lærere er oprindeligt udarbejdet af Lønningskommissionen og har senere gennemgaaet en udførlig Behandling i det andet høje Ting, som enstemmigt har oversendt det til Landstinget i den foreliggende Affattelse. Vi fra vor Side har baade i Kommissionen og i Folketinget haft videregaaende Ønsker med Hensyn til en Lønningslov for Lærere i Folkeskolen. Jeg skal ikke komme ind paa Enkeltheder i Lovforslaget, men i al Korthed nævne, hvad vi savner, og hvad vi gerne havde set, at denne Lønningslov ogsaa havde indeholdt.

Vi havde gerne set, at man ved denne Lejlighed helt havde kunnet fritage Lærerne for de kirkelige Forretninger, hvis Udførelse nu paahviler dem. Vi mener, at en samvittighedsfuld Udførelse af Lærergerningen i Ugens 6 Dage lægger saa stærkt Beslag paa en Lærers Kræfter, at han nok kan have et berettiget Krav paa at have Søndagen fri, ligesom vi ogsaa tror, at Undervisningen lider ved, at Læreren paa Hverdage ikke saa sjældent maa forsømme flere Timer for at kunne udføre sine kirkelige Pligter, og vi maa formene, at Kirken paa de allerfleste Steder let kan finde brugbare Kirketjenere udenfor Lærerkrafterne. Man har imidlertid fra anden Side gjort gældende, at Løsningen af dette Spørgsmaal laa udenfor en Lønningslovs Omraade, og det har vi maattet bøje os for. Forbindelsen mellem Lærergerningen og Kirketjenesten er imidlertid i nogen Grad blevet løsnet ved det foreliggende Lovforslag. Medens den hidtil gældende Lønningslov for Folkeskolens Lærere fastsætter een Løn for Lærergerningen og Kirketjenesten tilsammen, skiller det foreliggende Lovforslag Lønnen for Lærergerningen og Lønnen for Kirketjenesten fra hinanden, idet der i § 11 for Kirketjenesten fastsættes et særligt Honorar.

Vi fra vor Side maa ogsaa beklage, at der ved det foreliggende Lovforslag paalægges Kommunerne meget betydelige Udgifter. Kommunernes Udgifter til Skolevæsenet er i de sidste Aar meget betydeligt forøgede ved de stadig stigende Priser paa Brændsel og paa Materialer, som benyttes saavel ved Undervisningen som til Vedligeholdelse af Skolebygninger og til Opførelse af nye Bygninger. Hertil kommer nu en meget betydelig Forøgelse til

de foreslaaede nye Lønninger, saa vidt jeg kan skønne ca. 7 Mill. Kr. Men Kommunerne kan med den begrænsede Ret til Skatteudskrivning, de har, ganske simpelt ikke udskrive dette Beløb. Jeg synes derfor, at der snarest muligt maa drages Omsorg for, at Kommunernes Ret til at udskrive de nødvendige Skattebeløb udvides. Vi fra vor Side har altid hævdet, at Lærerlønningerne maatte udredes af Statskassen, baade fordi vi anser Børnens forsvarlige Undervisning for en Statsopgave, og fordi Byrden ved Udgifterne til Skolevæsenet derved fordeles mere ensartet paa samtlige Landets Borgere. Jeg kan ikke anerkende Rigtigheden af den Betragtning, som blev gjort gældende af Ordføreren for Venstre (Jensen-Grimsbjerg), naar han sagde, at dette, at Staten udreder Lønningerne, nødvendigvis skulde have til Følge, at Forældrenes Indflydelse paa Skolen formindskedes. Vi vil slet ikke, naar der er Tale om Forældrenes Indflydelse paa Skolen, lade denne Indflydelse bestemme af, om det er Stat eller Kommune, der udreder Lærerlønningerne. Vi anerkender med Tilfredshed, at Staten ved denne Lov for første Gang kommer til at deltage i Udredelsen af Lærernes Begyndelsesløn, men vi maa beklage, at Statens Bidrag er saa lille, kun en Femtedel af Begyndelseslønnen. Vi sætter vort Haab til, at det i en nær Fremtid vil lykkes at lette Kommunernes Byrder betydeligt mere paa det heromhandlede Omraade. Naar Lovforslaget ikke indeholder nogen Bestemmelse om, at Københavns Kommune skal have samme Statstilskud til sine Udgifter til Skolevæsenet som det øvrige Land, skal jeg under de forhaandenværende Forhold ikke opholde mig videre derved, da det jo, som vi har hørt, er en Aftale, at den højtærede Undervisningsminister i næste Rigsdagssamlings Begyndelse vil fremsætte et Lovforslag, hvorved dette Forhold ordnes.

Hvad Lovforslaget som Helhed angaar, maa jeg sige, at de samme Grundprincipper er anvendte i dette Lovforslag som i Loven om Lønninger for Statstjenestemænd overalt, hvor dette kunde forenes med de særlige Forhold, som gælder for Folkeskolelærerne. Jeg maa dog tilføje, at det synes mig mindre rationelt, at der fastsættes to Lønningsklasser for Lærere i Købstæderne. Lærergerningen er overalt i Købstæderne den samme. Det er de samme Pligter, det samme Ansvar og det samme Arbejde. Vi havde derfor hellere set, at der kun var een Lønningsklasse,